

ਆਤੰਕਵਾਦ ਕਾਨੂੰਨ 2000 (Terrorism Act 2000)

ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

ਇਸ ਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਵੇਲਜ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਈ.ਯੂ. ਡਾਇਰੈਕਟਿਵ 2012/13 (EU Directive 2012/13) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਇਸ ਸਫ਼ੇ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਗਲੇ ਪੰਨਿਆਂ ਤੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ 1 ਤੋਂ 11 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ ਪੁਲਿਸ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਜਾਬਤਾ ਬੋਕ (police Code of Practice H) ਵਿੱਚ ਹਨ।

1. ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ ਵਕੀਲ ਚਾਹੀਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸੋ। ਇਹ ਮੁਫ਼ਤ ਹੈ।
2. ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਹੋ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸੋ। ਇਹ ਮੁਫ਼ਤ ਹੈ।
3. ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸੋ - ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਜਾਬਤਾ (Codes of Practice) ਆਖਦੇ ਹਨ।
4. ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸੋ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੱਟ-ਫੇਟ ਲੱਗ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸੋ। ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਫ਼ਤ ਹੈ।
5. ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਤੰਕਵਾਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ, ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਪ੍ਰਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੁਝ ਵੀ ਆਖਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਪਰ, ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਿਸ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਅਗਾਂਹ ਚੱਲ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਸਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਆਖੋਗੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
6. ਪੁਲਿਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਆਤੰਕਵਾਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ, ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਉਂ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
7. ਪੁਲਿਸ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਉਂ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਤੁਹਾਡੇ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇਖਣ ਦੇਵੇ।
8. ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਖਾਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਵੀ ਕਰਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਮੁਫ਼ਤ ਹੈ।
9. ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬਰਤਾਨਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਐਂਬੈਸੀ ਜਾਂ ਕਨਸੁਲੇਟ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਤਲਾਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸੋ। ਇਹ ਮੁਫ਼ਤ ਹੈ।
10. ਪੁਲਿਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ।
11. ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਅਰੋਪਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕੇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਪੈਰਵੀ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇਖਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਕ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਸਮਝ ਨਾ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਅਫ਼ਸਰ (police custody officer) ਨੂੰ ਦੱਸੋ

Home Office

Legal Aid
Agency

The Law Society

ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਵੇਂ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਖੇਪ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੰਨੇ ਦੇਖੋ

ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸੂਚਨਾ (**Notice of Rights and Entitlements**) ਦਾ ਸੰਸਕਰਣ 21 ਅਗਸਤ 2019 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਇਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹੋ। ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ।

1. ਆਪਣੀ ਮਦਦ ਲਈ ਵਕੀਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ

- ਵਕੀਲ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਗਲਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।
- ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਅਫਸਰ (Police Custody Officer) ਦੁਆਰਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸਲਾਹ ਮੁਫਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੋਵੋ, ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਇਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਰਾਤ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਨਾਲ ਬਿਠਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੀ ਪਰ ਫਿਰ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਦਲ ਲੈਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਅਫਸਰ (police custody officer) ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਜੋ ਫਿਰ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।
- ਜੇ ਵਕੀਲ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪਹੁੰਚੇ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਨਾ ਕਰੇ, ਜਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ।
- ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਜਾਣਕਾਰ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਜੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਕੰਮ (legal aid work) ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਜਾਂ ਜਿਸ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਡਿਊਟੀ ਵਕੀਲ (duty solicitor) ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਉਹ ਮੁਫਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ਡਿਊਟੀ ਵਕੀਲ ਦਾ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਮੁਫਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ:

- ਪੁਲਿਸ ਬਚਾਅ ਵਕੀਲ ਕਾਲ ਸੈਂਟਰ (ਡੀ.ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ) (Defence Solicitor Call Centre (DSCC)) ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੇਗੀ। ਡੀ.ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (DSCC) ਤੁਹਾਡੇ ਪਸੰਦੀਦਾ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਡਿਊਟੀ ਵਕੀਲ (Duty Solicitor) ਦੁਆਰਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗਾ।
- ਡੀ.ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (DSCC) ਮੁਫਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਸੁਤੰਤਰ ਸੇਵਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਖਰਚਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ:

- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਖਰਚਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਡੀ.ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (DSCC) ਤੁਹਾਡੀ ਤਰਫੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੇਗੀ।
- ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ ਵਿੱਚ ਟੈਲੀਫੋਨ ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਜਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਆ ਕੇ ਵੀ ਮਿਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪਸੰਦ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਡਿਊਟੀ ਵਕੀਲ (Duty Solicitor) ਤੋਂ ਮੁਫਤ ਸਲਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਪੁਲਿਸ ਡੀ.ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (DSCC) ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

2. ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੋ

- ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੋ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਮੁਫਤ ਹੈ।
- ਪੁਲਿਸ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੇਗੀ।

3. ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਜਾਬਤਾ ਦੇਖਣਾ

- ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਜਾਬਤਾ (Codes of Practice) ਉਹ ਨਿਯਮ ਹਨ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਠਹਿਰਨ ਚੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਸੰਖਿਪਤ ਕੀਤੇ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
- ਪੁਲਿਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਜਾਬਤਾ (Codes of Practice) ਪੜ੍ਹਨ ਦੇਵੇਗੀ, ਪਰੰਤੂ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜੇ ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋੜਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਜਾਬਤਾ (Codes of Practice) ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੋ, ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਅਫਸਰ (Police Custody Officer) ਨੂੰ ਦੱਸੋ।

4. ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਤਬੀਅਤ ਨਾ ਠੀਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ

- ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਤਬੀਅਤ ਖਰਾਬ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੱਟ ਫੇਟ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਿਹਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਫਤ ਹੈ।
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਦਵਾਈ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਜਾਚ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਰਸ ਦੇਖੇਗੀ, ਪਰ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੋਈ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਡਾਕਟਰ ਸੱਦ ਲਵੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਖਰਚਾ ਦੇਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

5. ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕ

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਕਹੋ।

ਐਪਰ, ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਿਸ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਅਗਾਂਹ ਚੱਲ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਸਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋ।

ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਆਖੋਗੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵੱਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

6. ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਉਂ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨੂੰ ਹੋਣਾ

- ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝ ਸਕੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਉਂ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਆਤੰਕਵਾਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ, ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਉਂ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਖੇ, ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕਿਉਂ ਲੋੜ ਹੈ।
- ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਆਤੰਕਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ੱਕ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਤੁਸੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਚਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰ ਸਕੋ, ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ।
- ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਜੋ ਵੀ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਹੋਵੇ ਹੋਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੈ।

7. ਤੁਹਾਡੀ ਗਿਰਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇਖਣੇ

- ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਖੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ:
 - ~ ਤੁਹਾਡੇ ਹਿਰਾਸਤ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਗਿਰਫਤਾਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਲੋੜ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕਿਉਂ ਲੋੜ ਸੀ, ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ।
 - ~ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇਖਣ ਦੇਣ। ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਅਫਸਰ (police custody officer) ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗਾ।
- ਪੁਲਿਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਭ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੇਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਗਿਰਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਗਰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣ।

8. ਆਪਣੀ ਮਦਦ ਲਈ ਦੁਭਾਸ਼ੀਆ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਖਾਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ

- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੇ ਜਾਂ ਸਮਝਦੇ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਮੁਫਤ ਹੈ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬੋਲਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੋਲਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਬਰਤਾਨਵੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਭਾਸ਼ਾ (British Sign Language) ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਮੁਫਤ ਹੈ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲ ਜਾਂ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ ਪਤੀ ਜਾਣ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਦੁਭਾਸ਼ੀਆ ਬੁਲਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਹਰ ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ।
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹਰ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੁਲਿਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇਣਾ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਜੇ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਖਾਸ ਕਾਰਨ ਹੋਣ। ਉਹ ਕਾਰਨ ਹਨ:
 - ~ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਛੱਡਣ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਗਿਆ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਣੀ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
 - ~ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜਬਾਨੀ ਅਨੁਵਾਦ ਜਾਂ ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ ਦੁਆਰਾ ਸੰਖੇਪ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਹਿਰਾਸਤ ਅਫ਼ਸਰ (custody officer) ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
- ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ (ਆਡਿਓ) ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਨਾ ਕਰੇ, ਦੁਭਾਸ਼ੀਆ ਸਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਜਵਾਬਾਂ ਦਾ ਤੁਹਾਡੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਇਮ ਰੱਖੇਗਾ/ਗੀ। ਇਸ ਉੱਪਰ ਇਸ ਦੇ ਸਹੀ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਣ ਵੱਜੋਂ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕੋਗੇ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹੋਣ ਵੱਜੋਂ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਭਾਸ਼ੀਆ ਤੁਹਾਡੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਬਿਆਨ ਦੀ ਕਾਪੀ ਬਣਾਵੇਗਾ।
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਦਾ ਵੀ ਹੱਕ ਹੈ। ਜੇ ਅਨੁਵਾਦ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਅਤੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰੀ ਕੀਤੇ ਅਨੁਵਾਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

9. ਆਪਣੀ ਐਂਬੈਸੀ ਜਾਂ ਕਨਸੂਲੇਟ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬਰਤਾਨਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਐਂਬੈਸੀ ਜਾਂ ਕਨਸੂਲੇਟ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਹੋ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਹੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕਾਤ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

10. ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

- ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਆਰੋਪਣ ਤੋਂ ਬਗੈਰ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਤਾਂ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰੱਖਣ ਦੇ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ। ਤੁਹਾਡੀ ਗਿਰਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 14 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ ਆਰੋਪਣ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ।
- ਕੁਝ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਵਿਚਾਰ (review) ਆਖਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਨਾ ਹੋਵੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ।
- ਜੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਫਸਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾ ਰਿਹਾ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਤੁਹਾਡੇ ਹਿਰਾਸਤ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਹੁਣ ਜਰੂਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
- ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਤੁਹਾਡੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ:
 - ~ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਕਦੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਉਪਰਾਲੇ ਦੇ ਕੀ ਅਧਾਰ ਹਨ ਵਾਸਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
 - ~ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਲਿੰਕ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਅਤੇ ਸੁਣ ਸਕੋ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖ ਅਤੇ ਸੁਣ ਸਕਣ।
 - ~ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।
 - ~ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨੇ ਕਿ ਇਹ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਤੁਹਾਡੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।
- ਜੇ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਬੂਤ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਸਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਦੋਸ਼ ਆਰੋਪਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਮੀਖਣ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ

- ਕੁੱਝ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਮੌਕੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਗਿਰਫਤਾਰੀ ਤੋਂ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ:
 - ~ ਲਿਖਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ;
 - ~ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਸਮਾਂ;
 - ~ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਸੁਣਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ
 - ~ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਵਧਾਉਣ ਦਾ/ਦੇ ਕਾਰਨ।

ਤੁਹਾਡੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਵਧਾਉਣ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਵਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ (ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ) ਨੂੰ ਵੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

11. ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕੇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਬੂਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ

- ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਆਰੋਪਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਨਾਲੇ ਉਹ ਸਬੂਤ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ ਦੇਖਣ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੈਰਵੀ ਸੇਵਾ (Crown Prosecution Service) ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਜਾਣਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ

ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਦੌਰਾਨ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਇਹ ਨੋਟਸ ਇਸ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ਵਧੇਰੇ ਪਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਜਾਬਤਾ (Codes of Practice) ਦੇਖੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਥੋਂ ਲੱਭੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਬਾਰੇ ਸੂਚੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੋਣ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

- ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਨਿਰਬਲ ਹੋ, ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਹਨ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਕੁਝ ਖਾਸ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਨ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ “ਉਚਿਤ ਬਾਲਗ” (“appropriate adult”) ਆਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਤੁਹਾਡਾ ਉਚਿਤ ਬਾਲਗ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਚੇਤਾਵਨੀ (police caution) ਪੜ੍ਹਣ, ਉਚਿਤ ਬਾਲਗ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- ਤੁਹਾਡਾ ਉਚਿਤ ਬਾਲਗ ਤੁਹਾਡੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ/ਦੀ ਹੈ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਉਚਿਤ ਬਾਲਗ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਤੁਹਾਡੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖਤ ਸੂਚੀਬੱਧ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਉਚਿਤ ਬਾਲਗ ਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕਕੋਈ ਖਾਸ ਕਾਰਨ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜੇ ਪੁਲਿਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਕਰੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਥ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ:
 - ~ ਤੁਹਾਡਾ ਇੰਟਰਵਿਊਕਰਨ ਜਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਲਿਖਤ ਉੱਪਰ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਣਾ।
 - ~ ਤੁਹਾਡੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਉਪਰਲੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਉਤਾਰਨ।
 - ~ ਤੁਹਾਡੇ ਉਂਗਲਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲੈਣੇ, ਫੋਟੋ ਖਿੱਚਣੀ ਜਾਂ ਡੀ.ਐਨ.ਏ. (DNA) ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਮੂਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ।
 - ~ ਗਵਾਹ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਾਰਵਾਈ (witness identification procedure) ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ।
- ਤੁਹਾਡੇ ਉਚਿਤ ਬਾਲਗ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂ ਫੋਨ ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬੱਧ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਤੁਹਾਡੇ ਕੇਸ ਦਾ ਮੁੜ-ਵਿਚਾਰ (review) ਕਰਨ।
- ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਉਚਿਤ ਬਾਲਗ ਉਪਲਬੱਧ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਅਰੋਪਣ ਕਰਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਬਿਤਾਏ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ

- ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਰਿਕਾਰਡ (Custody Record) ਆਖਦੇ ਹਨ।
- ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਉ, ਤੁਸੀਂ, ਤੁਹਾਡਾ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਉਚਿਤ ਬਾਲਗ ਤੁਹਾਡੇ ਹਿਰਾਸਤ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਜਲਦੀ ਉਹ ਕਰ ਸਕਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਹਿਰਾਸਤ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
- ਤੁਸੀਂ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਹਿਰਾਸਤ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਮੰਗ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ

- ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਗਿਰਫਤਾਰੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ ਫੋਨ ਕਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਫੋਨ ਕਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ।
- ਤੁਸੀਂ ਪੈਨ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਲਈ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਲਾਕਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਹਿਰਾਸਤ ਅਫਸਰ ਇਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੀ ਕੋਠੜੀ

- ਜੇ ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਕੋਠੜੀ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕੱਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- ਇਹ ਸਾਫ਼, ਨਿੱਘੀ ਅਤੇ ਜੱਗਦੀ ਬੱਤੀ ਵਾਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
- ਤੁਹਾਡਾ ਬਿਸਤਰਾ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਟੋਇਲਟ ਵਰਤਣ ਅਤੇ ਹੱਥ ਮੂੰਹ ਧੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਨਿੱਜੀ ਲੋੜਾਂ - ਸਿਹਤ, ਸਵੱਛਤਾ ਅਤੇ ਭਲਾਈ

- ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ, ਸਵੱਛਤਾ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਸਬੰਧੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਲੋੜਾਂ ਬਾਰੇ ਕਸਟੋਡੀ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਅਸਰ ਪਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਚਿੰਤਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।
- ਪੁਲਿਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਉਤਪਾਦ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਤਜਾਮ ਕਰੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਿੰਗ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ੧੮ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮਾਹਵਾਰੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ
 - ~ ਉਤਪਾਦ ਮੁਫਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।
 - ~ ਬਦਲਵੇਂ ਉਤਪਾਦ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਅਤੇ
 - ~ ਜੇ ਕਸਟੋਡੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਤਪਾਦ ਤੁਹਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ੧੮ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਵਾਲੀ ਲੜਕੀ ਹੋ, ਤਾਂ ਕਸਟੋਡੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਮਾਹਵਾਰੀ ਸਬੰਧੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਔਰਤ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ।

ਕੱਪੜੇ

ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਲੈ ਲਏ ਗਏ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੱਪੜਿਆ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਕੱਪੜੇ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

ਖਾਣਾ ਅਤੇ ਪੀਣਾ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਨ ਵਿੱਚ 3 ਵਾਰੀ ਖਾਣਾ, ਡਿੱਕਸ ਸਮੇਤ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਭੋਜਨ ਵਿਚਲੇ ਅੰਤਰਾਲਾਂ ਤੇ ਵੀ ਕੁਝ ਪੀਣ ਨੂੰ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਕਸਰਤ

ਜੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤਾਜ਼ੀ ਹਵਾ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਦਿਨ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ

- ਕਮਰਾ ਸਾਫ਼, ਨਿੱਘਾ ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਬੱਤੀ ਜੱਗਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੜਾ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।
- ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਅਹੁਦਾ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਮ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਤੇ ਬ੍ਰੇਕ ਅਤੇ ਕਰੀਬ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਪੀਣ ਲਈ ਬ੍ਰੇਕ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ 24 ਘੰਟੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 8 ਘੰਟੇ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ

- ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹੋਵੋ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮ ਦੀ ਰਹਿਤ ਪੂਰੀਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸੋ। ਉਹ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਮਿਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਆਮ ਨਿਯਮ ਵੱਖਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ

ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਐਸੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਗੱਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਜਾਬਤੇ (Codes of Practice) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਕੀ ਕਰ ਅਤੇ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਵੇਰਵਾ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਜਾਬਤਾ ਦੇ ਕੋਡ H ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 6.7 (paragraph 6.7 of Code H of the Codes of Practice) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਐਸਾ ਵੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਵੇਰਵਾ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਜਾਬਤਾ ਦੇ ਕੋਡ H ਦੇ ਅੰਤਿਕਾ B (Annex B of Code H of the Codes of Practice) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਐਸਾ ਵੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕੱਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਅਫਸਰ ਵਰਦੀ ਵਿੱਚ ਇਨਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਵੇਰਵਾ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਜਾਬਤਾ ਦੇ ਕੋਡ H ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 6.5 (paragraph 6.5 of Code H of the Codes of Practice) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੋ

ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਐਸੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਜਾਬਤੇ (Codes of Practice) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਵੇਰਵਾ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਜਾਬਤਾ ਦੇ ਕੋਡ H ਦੇ ਅੰਤਿਕਾ B (Annex B of Code H of the Codes of Practice) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਸੁਤੰਤਰ ਹਿਰਾਸਤ ਮੁਲਾਕਾਤੀ (Independent Custody Visitors)

ਇਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਇਲਾਨਿਆ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਹਿਰਾਸਤ ਮੁਲਾਕਾਤੀ (independent custody visitors) ਆਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣ, ਇਹ ਸਵੈ-ਇੱਛਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਹਿਰਾਸਤ ਮੁਲਾਕਾਤੀ (independent custody visitor) ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰ ਹਿਰਾਸਤ ਮੁਲਾਕਾਤੀ (independent custody visitor) ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਵੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜੇ ਸੁਤੰਤਰ ਹਿਰਾਸਤ ਮੁਲਾਕਾਤੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਐਪਰ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਨਾ ਕਰੋ।

ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨੀ ਹੈ

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ। ਰਿਹਾਈ ਉਪਰੰਤ, ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ, ਪੁਲਿਸ ਵਿਹਾਰ ਲਈ ਦਫ਼ਤਰ (ਆਈ.ਓ.ਪੀ.ਸੀ.) ((Office for Police Conduct (IOPC)) ਨੂੰ, ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਐਮ.ਪੀ. ਦੁਆਰਾ ਤੁਹਾਡੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।